

Torah-onderwijs door vrouwen?

Achim,

We kregen in het overleg van de Gemeenschapsraad de vraag voorgelegd of een vrouw ook onderwijs mocht geven in onze k'halah. Ik geloof dat de Heilige Geest deze zaak aan de orde wil stellen. De verhouding van man en vrouw is één van de topics die aan de orde moet komen vanwege het herstel van Israël richting Gods koninkrijk.

Het is met verwondering en dankbaarheid dat ik ook nu weer Gods leiding zie, want net nadat deze vraag gesteld werd, vond ik in mijn mailbox een studie over dit onderwerp van Pete Rambo, toegestuurd op vrijdag 14 februari jl. Met dank aan zijn studie wil ik met jullie het volgende delen.

“Ik sta vrouwen niet toe om te onderwijzen...”

Weinig dingen die Paulus gezegd heeft, zal mensen sneller prikkelen dan 1 Timoteüs 2:12. We leven in een westerse cultuur die zo gefeminiseerd is geworden dat het patriarchaat (vaderlijke dominantie) wordt gehaat, mannelijkheid wordt beschouwd als 'giftig' en het uitspreken van sommige Schriftgedeelten in het verkeerde publiek zou je val kunnen veroorzaken! Deze passage is er één die een brandvertragend pak vereist, zelfs in Torah kringen! Maar waarheid is waarheid.

Maar ik sta niet toe dat een vrouw leert of gezag over een man uitoefent, maar stil blijft. 1 Tim. 2:12

De meteen voor de hand liggende vraag is: 'Waar staat dit in Torah? Want Paulus baseerde zich altijd op de Torah. Toon me het gebod dat zegt 'gij zult niet', of 'gij zult'... En, dat is waar, er is geen dergelijk bevel, maar er is voldoende instructie die heel duidelijk is. Laten we in de Schrift duiken... Ten eerste, de context van ons vers vertelt ons al een heleboel. Hier is de context:

8 Ik wil dan dat de mannen op alle plaatsen bidden met opheffing van heilige handen, zonder toorn en meningsverschil. 9 Evenzo wil ik dat de vrouwen zich tooien met eerbare kleding, ingetogen en bezonnen, niet met het vlechten van het haar of met goud of parels of kostbare kleren, 10 maar met goede werken, wat bij vrouwen past die belijden godvrezend te zijn. 11 Een vrouw moet zich laten onderwijzen in stilheid, in alle onderdanigheid. 12 Want ik sta niet toe dat een vrouw onderwijs geeft, en ook niet dat zij de man overheerst, maar ik wil dat zij zich stil houdt. 13 Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva. 14 En niet Adam is misleid, maar de vrouw is - toen zij misleid werd - tot overtreding gekomen. 15 Maar zij zal in de weg van het baren van kinderen zalig worden, als zij blijft in geloof, liefde en heiliging, gepaard met bezonnenheid. 1 Tim. 2:8-15

De directe onderbouwing van Paulus, waarschijnlijk omdat hij dacht dat zijn lezers die vraag zouden stellen, is het wijzen naar de Scheppingsorde. Even op een rijtje:

- God schiep Adam eerst.
- God schiep de vrouw uit Adam.
- God bracht de vrouw naar Adam.
- Adam noemde de vrouw in haar algemene kenmerken: "Isha - Vrouw"
- Adam noemde haar in haar specifieke persoon, "Chavah / Eva."

We zien dus drie keer een actie van God en dan twee keer van de man. Het is duidelijk dat God vanaf het begin een patriarchale orde heeft ingesteld, die Rav Sha'ul bevestigt in een Bijbelvers wat de hoeksteen is voor het juist verstaan van de verhouding van man en vrouw:

Maar ik wil dat u begrijpt dat Mashiach het hoofd is van elke man, en de man is het hoofd van een vrouw, en God is het hoofd van Mashiach, 1 Kor. 11:3

Yeshua is de Eerstgeborene van de Vader, door Wie alles is geschapen. En God is het Hoofd van Mashiach, omdat Hij Hem verwekt heeft; zie bv Spr. 8:22 en 30:4. Paulus' onderbouwing dat een vrouw niet moet onderwijzen, volgt uit de Scheppingsorde, en niet uit een specifiek bevel. Hij geeft een bijzondere reden ervoor van de tijd voor de val, dus toen alles nog zeer goed was. Hij zegt:

Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva. En niet Adam is misleid, maar de vrouw is tot overtreding gekomen, toen zij misleid werd, 1 Tim. 2:13-14. (Wie denkt hierbij niet aan de misleiding van de anti-christ binnen de Gemeente van Yeshua! De Gemeente is ook verleid geworden...)

Het moderne egalitaire Christendom beschouwt Paulus hier enkel als een vrouwenhater en vergeet dat dit het Woord van God is wat hij aanhaalt. En, Rav Sha'ul is niet met zichzelf in tegenspraak in zijn boodschap over het leiderschap en de rollen van man en vrouw. Ooit gehoord van de zinsnede, 'vrouwen, onderwerpt u aan uw man ...?'

Paulus begrijpt en onderwijst duidelijk de gezagsstructuur die in heel Tenakh wordt gevonden.

God => Mashiach => man => vrouw

Als een vrouw op enig moment onderwijs geeft, dan is ze per definitie in een gezagspositie over de man. Denk aan de parallel in Ef. 5:22-32:

22 Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heere, 23 want de man is hoofd van de vrouw, zo is ook Christus/Mashiach Hoofd van de gemeente; en Hij is de Behouder van het lichaam. 24 Daarom, zoals de gemeente aan Mashiach onderdanig is, zo behoren ook de vrouwen in alles hun eigen mannen onderdanig te zijn. 25 Mannen, heb uw eigen vrouw lief, zoals ook Mashiach de gemeente liefgehad heeft en Zich voor haar heeft overgegeven, 26 opdat Hij haar zou heiligen, door haar te reinigen met het waterbad door het Woord, 27 opdat Hij haar in heerlijkheid voor Zich zou plaatsen, een gemeente zonder smet of rimpel of iets dergelijks, dat zij heilig en smetteloos zou zijn. 28 Zo moeten de mannen hun eigen vrouwen liefhebben als hun eigen lichamen. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief. 29 Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt en koestert het, zoals ook de Heer de gemeente. 30 Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente. 31 Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en die twee zullen tot één vlees zijn. 32 Dit geheimenis is groot; maar ik spreek met het oog op Mashiach en de gemeente, Ef. 5:22-32. Vergelijk 1 Petr. 3:1-7 en Kol. 3:18.

1 Petrus 3:1 Evenzo, vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig; opdat ook, als sommigen aan het Woord ongehoorzaam zijn, zij door de levenswandel van de vrouwen zonder woorden gewonnen mogen worden, 2 doordat zij uw reine levenswandel in de vreze des Heeren waarnemen. 3 Uw sieraad moet niet bestaan in iets uiterlijks: het vlechten van het haar, het dragen van gouden sieraden of het aantrekken van mooie kleren; 4 maar uw sieraad moet zijn de verborgen mens van het hart, met het onvergankelijke sieraad van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God. 5 Want zo tooiden zich voorheen ook de heilige vrouwen, die op God hoopten, en hun eigen mannen onderdanig waren; 6 zoals Sarah Abraham gehoorzaamde en hem heer noemde. U bent kinderen van haar geworden, als u goeddoet en niet bevreesd bent voor enig ding dat u angst zou kunnen aanjagen. 7 Evenzo, mannen, woon met begrip met haar samen; geef de vrouw, als de

zwakkere, haar eer; u bent immers ook mede-erfgenamen met haar van de genade van het leven; opdat uw gebeden niet verhinderd worden.

Kol. 3:18 *Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals het behoort in de Heere. 19 Mannen, heb uw vrouw lief en wees niet verbitterd tegen haar. 20 Kinderen, wees je ouders gehoorzaam in alles, want dat is welbehaaglijk voor de Heere.*

De parallel is de Mashiach en de Gemeente. Mashiach is parallel in de rol van de man en de Gemeente in de rol van de vrouw. Onderwijs de Gemeente ooit de Mashiach? Dit is de logische omkering: Kunnen wij Yeshua onderwijzen?

Dat lijkt misschien overdreven, maar het is de natuurlijke opklimming van het omkeren van de volgorde van de autoriteit structuur. Maar er is nog een andere weg die we moeten verkennen.

Er is geen Torah bevel, maar wat is het voorbeeld dat we zien in de Torah?

God gaf Adam het bevel betreffende de Boom van Kennis en het was verantwoordelijkheid van Adam om dat aan Eva te onderwijzen. Zie Genesis 2:17-18.

Evenzo gaf God aan Abraham een bevel en het was Abrahams verantwoordelijkheid om zijn huis te onderwijzen. Genesis 17:23; 18:19, enz. *“Want Ik heb hem uitgekozen, opdat hij aan zijn kinderen en zijn huis na hem bevel zou geven om de weg van de HEERE in acht te nemen, door gerechtigheid en recht te doen, opdat de HEERE over Abraham zal brengen wat Hij over hem gesproken heeft”, Gen. 18:19.*

Alle Torah bevelen werden gegeven aan de Bney Yisra'el, de zonen van Israël, om ze uit te voeren in hun respectievelijke huizen. Dat wil zeggen, mannen onderwijzen hun vrouwen en kinderen. De enige uitzondering is het bevel van Pesach, dat werd gegeven aan de Edah, in plaats van aan de Bney Yisra'el, wat precies parallel loopt met de instructie van Paulus betreffende de redding. Want die is aan allen gelijk, in Galaten 3:28. Vergelijk Exodus 12:3ev, 43-49 en Galaten 3:26-29. (Bney Yisraël wordt vaak vertaald met Israëlieten of kinderen Israels, maar dat staat er niet!)

Maar we hebben verder het voorbeeld van God, die Levitische mannen kiest als leraren en schriftgeleerden en een man als de Hogepriester. In feite gaat de onderwijsrol altijd naar mannen, keer op keer. Zelfs in de Brit Chadashah koos Yeshua geen vrouwen als discipelen of apostelen. Geen enkele. Er waren wel vrouwen die Hem dienden, maar Hij koos ze niet om onderwijs te geven.

Geen auteur van de Schrift, die ik ken, was een vrouw.

Elk van de functieomschrijvingen van Paulus voor oudsten en opziens heeft de kwalificatie van 'echtgenoot'. Ze moesten dus een vrouw hebben. Dit is ook voor mij een les, want in onze vertalingen staat dat een oudste of opziener één vrouw moet hebben. In het Grieks staat echter, dat ze een vrouw moeten hebben, dus dat ze getrouwd moeten zijn.

God, noch Paulus of Mozes, zijn vrouwenhaters. Ze houden zich gewoon aan de 'orde' van autoriteit. God rustte onvolmaakte mensen op een bepaalde manier uit en beval dat zij het gezag hebben!

Dus, wat doen we met de verschillende schijnbare 'vreemde' gevallen, of spelbrekers zoals Deborah de Richteres of Lydia in het Nieuwe Testament? Of Sarah en Miryam, die profetessen worden genoemd?

Ten eerste zie ik niet waar één van hen een tekst van de Schrift opschreef of aanhaalde. Dat zou leerzaam zijn. Dus niet zoals bv. Jesaja: Zo zegt de Heere... Verder, in de meeste gevallen (met

uitzondering van Sarah en Miriam), lijkt het vrij duidelijk dat ze een gat moesten vullen die mannen behoorden te vervullen, omdat die zich onttrokken aan hun taken. Heel duidelijk is dit bij Debora en Barak. Barak wilde immers dat Debora zou meegaan met de strijd – hij durfde niet alleen. In ieder geval is het heel duidelijk, dit zijn uitzonderingen en God erkent ze in de Schrift, maar veel meer dan dat is er niet.

Paulus, staande op de vaste grond van de Scheppingsorde, het voorbeeld van Yeshua, en 4000 jaar van geregistreerde geschiedenis, trekt de voor de hand liggende conclusie dat de vrouw niet bedoeld is om de man te onderwijzen. Dat is het omkeren van de orde.

Dat onderwijs van Paulus was nodig omdat de volken buiten Israel de Torah niet kenden. Daarom was dit onderwijs nodig bij de verkondiging van het Evangelie van het Koninkrijk.

We kunnen het afschrijven naar cultuur of de oudheid, maar we doen dat voor eigen risico. Ik blijf bij Paulus, Mozes en Abraham. Ik ben verantwoordelijk voor mijn huis en ik kijk naar de Schrift en de Mashiach voor instructie.

Wanneer vrouwen kunnen onderwijzen...

Het is belangrijk om op dit punt te erkennen dat veel vrouwen onderwijsgevaven hebben en veel kennis hebben om te delen. Paulus sprak dit aan toen hij zei:

1 Maar wat jou betreft, spreek de dingen die passen bij een goede leer. 2 Oudere mannen moeten gematigd, waardig, verstandig, gezond in geloof, in liefde, in volharding zijn. 3 Oudere vrouwen moeten eveneens eerbiedig zijn in hun gedrag, niet kwaadaardige roddelaarsters, niet verslaafd aan veel wijn, onderwijzend wat goed is, 4 zodat ze de jonge vrouwen kunnen trainen om hun echtgenoten lief te hebben, om van hun kinderen te houden, 5 om verstandig te zijn, puur, thuis werkend, vriendelijk, onderworpen aan hun eigen echtgenoten, zodat het woord van God niet onteerd zal worden. Titus 2:1-5

Vrouwen hebben een onderwijsrol. Eenmaal volwassen, is de taak van een 'oudere vrouw' om 'de jonge vrouwen op te leiden' in een aantal taken en houdingen met betrekking tot de juiste rollen en verantwoordelijkheden in het huis en ter ondersteuning van de man. Dus m.a.w. oudere vrouwen kunnen jongeren onderwijzen hoe ze in het leven behoren te staan en hun mannen moeten steunen.

Paulus zegt speciaal tot Titus: 'Dit is een goede leer....'

Spreuken portretteert bovendien wijsheid als een vrouw en vertelt de toehoorder specifiek:

Hoor, mijn zoon, de instructie van je vader, en laat de leer (Torah) van je moeder niet in de steek, Spreuken 1:8. Dus de moeder geeft instructie aan haar jonge kinderen. Zo ook Spreuken 6:20: Mijn zoon, houd het gebod van uw vader in acht en laat de leer (Torah) van uw moeder niet in de steek.

Het is duidelijk dat een deel van de rol van een moeder is om thuis les te geven. Tijdens de vormende jaren van een kind, is de vrouw om allerlei wijsheid te onderwijzen niet alleen met betrekking tot het leven en de gezondheid, maar de basisprincipes van Torah! Zij is de primaire eerste geleider door wie de vader het kind instrueert.

De kerk betreurt zijn interne instorting. Het echtscheidingspercentage weerspiegelt dat van de wereld. Kinderen gedragen zich als duivels (hellions) en verlaten de kudde zodra ze voet op een universiteitscampus zetten. Vrouwen trouwen niet en het 'geboortecijfer' ligt onder het vervangingspercentage (geboorteoverschot is negatief => meer mensen sterven dan geboren). Diverse andere kwalen in de kerk leiden tot haar ondergang.

Waarom? Omdat we erop staan om dingen te doen op de 'weg van de wereld' in een poging om aangenaam te zijn voor de massa. Het resultaat is dat het zout geen zoutheid heeft. Een van die gebieden is het ongehoorzaam zijn aan de 4000 jaar Schrift- en Scheppingsorde, vastgelegd in de Bijbelse cultuur, door de teugels van het onderwijs aan vrouwen te overhandigen.

Herstel van het Fundament

Een grote uitdaging voor Kol Yisra'el/ Geheel Israëel, de gemeente van de rechtvaardigen, is het gebrek aan mannen in de onderwijs rollen. Vanwege dit tekort, zijn een aantal goede en zelfs begaafde vrouwen gestapt in de rol van Torah onderwijs, maar dit zou niet zo moeten zijn. Mannen moeten hun verantwoordelijkheid vervullen om vanaf het front leiding te geven en vrouwen moeten de drang weerstaan om in een kloof stappen, simpelweg omdat een man niet doet wat hij geacht wordt te doen.

Ik zal niet luisteren naar - of mezelf plaatsen onder het gezag van - een vrouw die de Schrift onderwijst. Er is een reden waarom Paulus zegt: "*Ik sta een vrouw niet toe om te onderwijzen of gezag uit te oefenen over een man ...*" We negeren zijn advies voor ons eigen gevaar. Denk hierbij aan 1 Kor. 11:1-16, waar Rav Sha'ul gebiedt dat het verschil tussen mannen en vrouwen duidelijk moet zijn in de gemeente, omwille van de engelen. Die zien immers toe of de wil van de Schepper gebeurt in de gemeente.

Lesgeven en Delen

Sommigen kunnen zich afvragen of er een verschil is tussen lesgeven en 'delen', en wij geloven dat dat kan. Toegegeven, dit is een zeer dunne lijn, maar de houding van de spreker, het onderwerp, en de manier waarop het gebracht wordt, kunnen allemaal factor zijn hoe de gedeelde stof wordt ontvangen. Er is een groot verschil tussen gezaghebbende instructie en het aanbieden van een perspectief. Er is ook een groot verschil tussen het leiden of begeleiden van een discussie en het stellen van een paar vragen of het toevoegen van een gedachte. Over het algemeen ligt het verschil in het feit hoe de toegevoegde stof wordt gepresenteerd.

Paulus lijkt de kwestie van vrouwen die in de gemeente spreken een stuk verder te brengen als hij zegt:

De vrouwen moeten zwijgen in de gemeenten; want ze mogen niet spreken, maar moeten zich onderwerpen, net zoals de Torah ook zegt. Als ze iets willen leren, laat ze dan thuis aan hun eigen echtgenoten vragen; want het is ongepast voor een vrouw om te spreken in de vergadering. 1 Kor. 14:34-35

Hoewel we kunnen debatteren over de details van dit vers en kunnen proberen om de instructie te omzeilen met behulp van culturele en tijdgebonden argumenten, het duidelijke punt dat we kunnen afleiden is, dat het vrij moeilijk is voor een vrouw om les te geven als ze verondersteld wordt om niet te spreken. Daarom functioneert deze passage als een tweede getuige van Paulus' woorden, ".. Ik sta niet toe dat een vrouw onderwijst..."

Paulus bevestigt keer op keer dat vrouwen zich moeten onderwerpen aan hun echtgenoten, en de hele Schrift bevestigt keer op keer dat de geschapen orde, waarnaar we moeten worden hersteld, er een is van liefdevolle interactie en steun tussen de geslachten, terwijl elk opereert binnen hun toegewezen verantwoordelijkheidsterrein.

Man en vrouw moeten een weerspiegeling zijn van Mashiach en de Gemeente (Efeziërs 5:22-33). Door Gods ontwerp en bevel is de man het hoofd van de vrouw en moet daarom de leider en leraar

zijn. De vrouw is ontworpen als de helper en het evenbeeld van de Gemeente en is om te leren en te groeien om gepresenteerd te kunnen worden als een rechtvaardige en heilige bruid. De afbeelding en het doel dat God in de geslachten ontwierp, wordt verbroken wanneer we de orde omkeren door de vrouw in een onderwijsrol te plaatsen en/of haar gezag over een man te geven. Om deze reden zegt Paulus, sprekend met het gezag van God: "... Ik sta niet toe dat een vrouw leert of gezag uitoefent over een man...".

Weduwen

Verder kunnen we uit 1 Tim. 5:9 opmaken dat weduwen van 60 jaar en ouder, die getrouw en waarachtig bevonden waren, een speciale taak kregen binnen de gemeente.

9 Een weduwe mag gekozen worden als zij niet jonger is dan zestig jaar en de vrouw van één man is geweest, 10 een goed getuigenis heeft wat betreft goede werken: of zij kinderen heeft opgevoed, of zij vreemdelingen heeft geherbergd, of zij de voeten van heiligen heeft gewassen, of zij verdrukten heeft bijgestaan, of zij zich toegelegd heeft op elk goed werk. 11 Maar neem jonge weduwen niet aan. Want als zij door het volgen van hun lusten zich afkeren van de dienst van Mashiach, willen zij trouwen, 12 en ontvangen zij het oordeel omdat zij hun eerste trouw tenietgedaan hebben. 13 En zo leren zij meteen ook om doelloos overal langs de huizen te gaan. En zij zijn niet alleen doelloos bezig, maar zij zijn ook praatziek, en zij bemoeien zich met zaken die hun niet aangaan, en praten over dingen die onbehoorlijk zijn. 14 Ik wil dan dat jonge weduwen trouwen, kinderen krijgen, hun huis besturen en aan de tegenpartij geen aanleiding tot laster geven, 1 Tim. 5:9-14.

Weduwen van 60+ vormden binnen de gemeente blijkbaar een aparte groep, die de taak hadden om raad en steun te bieden aan de jongere vrouwen in een wereld die zo totaal anders was. Want de Torah werd gebracht in een wereld die totaal heidens was. In die wereld waren de oudere vrouwen geroepen om de jongere te helpen.

Synagoge

Naast de Bijbel mag de synagoge voor ons richtinggevend zijn, want de Joodse broeders in de orthodoxie hebben de Tempeldienst bewaard in de synagogedienst. En zij hebben als regel dat vrouwen wel voor vrouwen mogen spreken, maar niet in de samenkomst. In de situatie waarin wij ons bevinden, kan het heel zinvol zijn dat de vrouwen in ons midden met elkaar samenkomen om na te denken over speciale topics gerelateerd aan het vrouw-zijn in het kader van onze terugkeer naar Torah en de Israël-identiteit. Daar staan we als leiding van de k'hilah helemaal achter.

Maasbracht, 27 Shvat 5780, 22 febr. 2020

Baruch ben Zvulun